

[Per Federspiel.]

hederne i efterkrigstidens europæiske politik, at vi ved adskillige lejligheder under pres af ydre begivenheder og trusler mod vor sikkerhed med næsten genial intuition har fundet frem til institutioner og procedurer, som kunne løse vore fælles problemer, men at vi, når presset og truslen forsvandt, faldt tilbage i de gamle folder og ligefrem har skammet os ved at tale om at bruge de redskaber, vi under mere faretruende forhold så omhyggeligt havde skabt. Det er vel egentlig kun de seks landes fællesskab, der på trods af de franske bremseklodser i hvert fald i en ikke ubetydelig grad har kunnet undgå denne udvikling, og det er sket alene i kraft af Romtraktatens automatiske dynamik.

Jeg skal naturligvis ikke bebrejde ministeren, at han ikke har taget disse to emner op, altså den seneste europæiske udvikling og Cypern, i sin redegørelse for 12 dage siden, men jeg vil i øvrigt takke ministeren for hans efter min opfattelse meget sandfærdige billede af aktuel dansk udenrigspolitik, som den har tegnet sig i den seneste tid, og som ministeren jo har arvet fra sine forskellige forgængere. Det er et billede, hvis baggrund karakteriseres af visse faste grundelementer, som må betragtes som uforanderlige, uanset hvem regeringsansvaret påhviler, men hvis forgrundsdetaljer jo i høj grad har været præget af tilfældigheder og improvisationer. Jeg tror, det ville være nyttigt, hvis vi oftere, end tilfældet nu er, havde lejlighed til her i tinget at drøfte de forhold uden for vore grænser, som vi på den ene eller den anden måde enten bliver engageret i eller direkte engagerer os selv i. Der er i offentligheden et voksende behov for orientering ikke blot om de udenrigspolitiske kendsgerninger, men tillige og måske navnlig om de politiske partiers stilling til de spørgsmål, der opstår.

Når vi nu ser væk fra enkelte yderliggående standpunkter, som er repræsenteret her i tinget, så er der jo ikke så meget, der skiller os, hvor det drejer sig om det principielle, der angår landets sikkerhed, vore økonomiske forhold til udlandet i videste forstand, altså ikke blot de handelspolitiske relationer, men også de tekniske, finansielle og andre samarbejdsforhold. Fra mit partis

side har vi altid lagt vægt på, at vi inden for tingets overvejende flertal har kunnet opnå enighed om en dansk stillingtagen til de udenrigspolitiske begivenheder og kendsgerninger. Det er for os noget meget væsentligt, at Danmarks ansigt udadtil er pålideligt, at det på troværdig måde er udtryk for vore virkelige interesser og er baseret på en anstændig bedømmelse både af vore rettigheder og vore pligter i den givne situation. Men dette kræver en vis resignation, ikke alene fra udenrigsministerens, men fra regeringens side. Det kræver, at vi koncentrerer vor udenrigspolitiske aktivitet om forhold, der er væsentlige, og som vi er i stand til at udøve en egentlig indflydelse på, og først og fremmest om forhold, der berører danske interesser. Jeg vil gerne have, at dette ikke misforstås. Jeg mener ikke, at vi kun skal drive en rent egoistisk udenrigspolitik og alene beskæftige os med snævert nationale interesser. Det internationale samfund er jo, som ministeren så rigtigt udtrykte det, efterhånden så sammensat, at selv de små lande må bære deres del af læsset, ikke mindst inden for De Forenede Nationer. Men skal et lille lands stemme have vægt, så må det være, fordi det er staten eller, om man vil, nationen, der taler, taler både ud fra et interesse-synspunkt og et politisk grundsynspunkt. FN er jo nu engang en organisation af selvstændige stater. Det er summen af disse staters synspunkter, der skaber den internationale opinion, og ikke den individuelle ministers eller diplomats akademiske meninger, hvor intellektuelt prisværdige de end kan være. Når ministeren nu fremhæver, at ikke mindst de små nationer har en klar interesse i verdensorganisationen, så kan jeg ikke være uenig med ham. Uden den politiske konfrontation, der vel er det væsentlige formål med generalforsamlingen, og uden det betydelige kulturelle, humanitære, økonomiske, sociale og tekniske samarbejde, der binder det efterhånden overtagende antal nationer til De Forenede Nationer og dermed til et indbyrdes samarbejde, ville vi for længst være havnet i fuldstændigt kaos. Men jeg deler ganske hr. Per Hækkerups bedømmelse af begrænsningen af De Forenede Nationers betydning.